

נכיבות תלונות הציבור על שופטים

לשכת הnbsp;גnbsp;נnbsp;צnbsp;בnbsp;אnbsp;וnbsp;רnbsp;יnbsp;שnbsp;הnbsp;םnbsp;
שופט בית המשפט העליון (בדימוס)

ט' אדר, תש"פ

5 ממרץ, 2020

מספרנו : 20/16/16/רבני ירושלים

אישי-סודי-למכותב בלבד

המחלוננים :
מפלגת ישראל ביתנו וח"כ מר אביגדור ליברמן
באמצאות בא כוחם עו"ד איתן הברמן

הגילון :
כב' הדין הרב יצחק יוסף, הראשון לציון הרב הראשי לישראל
מכוח הדין הרבני הגדול בירושלים

בעניין :
תלונה שהתקבלה בלשכתנו ביום 12.1.20

החלטה

תמצית התלונה

1. ברקע התלונה עומד נאומו של כב' הדין הרב יצחק יוסף, הראשון לציון ונשיא מועצת הרבנות הראשית, במהלך כנס הרבנים השנתי שנערך בבית המדרש הספרדי, בירושלים. המתלוננים מלינים על כי הדין נשמע כאשר הוא מתבטא בפורמי באורה בוטה וגוזעני כלפי ציבור העולמים ממדינות חבר העמים. לטענתם, הדין השתלה ב הציבור העולמי, תוך שהוא כינה אותם: "קומוניסטים, עוניים את הדת, שונאי דת" ו"גויים גמורים". יתרה מכך, הדין הגדיל לעשות עת הטיל ספק בהזדמנות של העולמים, שעה שתיאר אותם כ"מסות של גויים גמורים" אשר "הולכים בימי ראשון לכנסייה, הולכים למנזר".

2. המתלוננים קובלים על כך שהדין כפר בזכותם של בעלי מדינות חבר העמים לעלות למדינת ישראל, שעה שתיאר אותם כמי שניצלו מעין פרצה בחוק השבות, התש"י-1950 (להלן: חוק השבות). בהמשך לדברים האלו, טוענים המתלוננים, כי הדין הנחה את הדיינים העוסקים בגירוש, שלא לעסוק בגירוש בתפוצות, וכן שלא להכיר בגירום של אלו אשר עברו גירוש בכתה הדין הממלכתיים לגירוש.

3. לטענת המתלוננים, הדין הכנס את עצמו, באופן לא ראוי, לדירה הפוליטית עת קבע כי אוטם "גויים גמורים" הם אלו "המצביעים למפלגות אנטישתיות", כאשר בריה כי כוונתו היא אליהם.

4. המתלוננים הוסיף וטענו, כי חurf הביקורת הציבורית הנוקבת על דבריו, לרבות מקרב נציגי הרבנות, סייבר הדין לחזור בו מאמרותיו. לדברי המתלוננים, אמירותיו של הדין הן חמורות ותורמות לניכור ולריחוק מהיהדות; מלבות את להבות שנות האחים; ומעמידות שסעים בין יהודי אחד לרעהו. לטענת המתלוננים, אין זה ראוי כי מי שעומד בראש מוסד ציבורי, יטיל ספק בירושם ובדרך עבודתם של הגופים הפעילים תחת אחריותו. התנהלותו התמורה של הדין, לדברי המתלוננים, גורמת לפגיעה קשה באמון הציבור ונינה מאפשרת את המשך כהונתו כדיין וכרב ראשי בישראל.

5. בסיום תלונתם, מבקשים המתלוננים להזכיר את שאלת המשך כהונתו של הדין הרב יצחק יוסף לדין והכרעה בפני הוועדה לבחירות דין.

תגובת הדין

6. הרב יצחק אלחנן, ראש לשכתו של הדין הרב יצחק יוסף השיב בשם של הדין והבהיר, כי בכ' הדין מכחן לראשונה לציון, כנסיא מועצת הרבנות הראשית, ומשמש כאיש ציבור וכמנהיג רוחני של העם היהודי בארץ ובתפוצות, ומתוקף כהונתו כרב ראשי, הוא מכחן אף כדיין בבית הדין הרבני הגדול.

7. לדברי הרב אלחנן, ביטוי להבנה שבין דין, שהוא עיקר תפקידו, לבין רב ראשי לישראל, שתפקידו השיפוטי כדיין בבית הדין הרבני הגדול היא רק אחד ממרכיבי משרתו, ניתן למצוא בפסקת בית המשפט - "בעוד שכבג"ץ 732/84, אשר עסק כדיין שהוא עיקר עיסוקו, נאסר על הדין להעניק יעוץ והכוונה פוליטיים, הרי שכבג"ץ 291/74, עסק ברב ראשי לישראל (המכחן כאמור מתוקף תפקידו אף כדיין), הותר לרב ראשי לחתן יעוץ שכזה". לפיכך, מטעים הרב, "ספק אם התחטאויותיו של רב ראשי לישראל וביחוד כללו שנאמרו באופן מובהק חלק מתקвидו הרבני ולא הדיני", נתנוות כלל לביקורת של כבודו כנציג חלונות הציבור על שופטים".

8. לגוףן של הטענות המופיעות בתלונה צין ראש הלשכה, כי דברי הדין נאמרו במסגרת הדראה סגורה שניתנה לרבני היוצאים לשילוחות בתפוצות, ובمعנה לשאלות בכתוב שהוגשו לו, תוך שהמשתתפים החקשו במפורש להוות את הדברים בחלל החדר על מנת לעודד את חופשיות הדין ואיכותו. לדבריו, הדין התחטא בפני הרבניים בהתייחסו לביעות גיור, אשר

עומדות על סדר יומם של הרבנות הראשית ורבני ישראל ופירט את דרכי ההתמודדות עם בעיות אלה.

9. לדברי הרב אלחרור, באופן מוגתני וחסר עכבות מנסים המתלוננים להוילך שלו לאות הנציב, תוך שהם מסלפים את דברי הדין, שולפים סלקטיבית ביטויים הנוחים להם ומצמידים להם הקשרים שישרתו את מטרתם שהוא, ככל הנראה, תעמולה בחירות לקראת יום הבחירות הקרוב ובא. הרב מטעים, כי בהערכת הדין לא הייתה כלל התייחסות לעולי מדינות חבר העמים, רוסיה, או כל ארץ מוצאת ספציפית אחרת. התייחסותו של הדין הייתה כללית כלפי העלייה על פי חוק השבות, אותו לדבריו, מבקר הדין בחריפות היה שלעמדתו חוק זה מייצר בעיה של עלייה אף גויים לארץ ישראל, אשר מוצאים את עצם במשבר זהות עמוק, אי יכולת להינשא ולהתגרש, וביעות נוספת המקשות עליהם להיטמע בחברה הישראלית כיהודים. הרב אלחרור מדגיש, כי דברי הדין היו בוגדר עמדה הלכתית טהורה באשר למעמדם של עולים אלו ולהלן הצעitos המדויק: "מאות אלפיים או עשרות אלפיים אני לא יודע בדיקן כמה, של גויים באו לארץ בוגל חוק 'מיهو היהודי' יש כאן הרבה גויים חלק מהם קומוניסטים עוניים את הדת, שנואו דת, הם לא יהודים בכלל, גויים".

לטענתו, דברים אלה הם בוגדר תיאור מצב חלק קטן יחסית מכלל העולים ואין בינו לבין גזענות דבר וחזי דבר. לדבריו, ניתן להסבירים עם דעתו של הדין ונינתן לחלוקת עליהם, אך מדובר בעמדה הלכתית שהוא רואה לעצמו להביעו לנוכח מצוקות הדור כפי שהוא רואה אותן. הרב אלחרור מבהיר, כי הדין הוא מנהיג הציבור, ולהשפטו אין לו את הפריבילגיה לשחוק לנוכח קלוקלים שהוא במצוות הישראלית, כגון סוגיה הלכתית וערכית זו, אשר עומדת בסדר הימים הציבורי של מדינת ישראל כמדינה יהודית וodemocratic.

10. הרב אלחרור מוסיף עוד, כי בו ביום שהתקיימה דנה בדברי הדין, הוא מיהר לפרסם הודעה והבהרה שיצאה על ידי מערך הדוברות של הרבנות הראשית בנושא שלහן:

"הודעה מנת הראון לציון הרב הראשי לישראל – אמרתנו ברורות ואני שב ואומר: לצד מרבית העלייה המבורכת של מאות אלפי היהודים מברית המועצות לשעבר שמסרו את נפשם שניים רבעות למען שמירה על הגחלת היהודית, ישנו מיעוט עולים שאינם יהודים על פי ההלכה שהגיעו מכוח 'סעיף הנכד' בחוק השבות המחייב למי שאביו ואיימו יהודים לעלות לארץ. מי שמעלה המוני גויים לארץ דרך הסעיף זהה משיקולים זרים, נהוג בחוסר הגינות בראש ובראשונה כלפי אוחם עולים ומעמיד אותם בכל שלב בחייהם בפני מציאות חיים בלתי אפשרית עבודם במדינה יהודית. תיקון חוק השבות הוא בראש ובראשונה אינטגרט של העולים. בבי כי לצד הביקורת, חוות עליינו כיהודים לקבל כל תושב הארץ הזה, להעניק את תרומתו לנו כחברה, תורתנו מלמדת אותנו לכבד כל אדם באשר הוא אדם כי בצלם אלוקים נברא. מצער מאד, כי יש מי ש עצם נפגעים מօפן הצגת הדברים, תוך סילוף בוטה, על ידי גורמים פוליטיים אינטרנסטיים המסייעים כבר חודשים ארכולוגים נגד מסורת היהדות וההלכה, וחשוב להעמיד דברים על דיווקם והאמת תורה דרכה".

11. לדברי הרוב אלחרור, הפרסומים המסולפים בקשרוות הכללית, כאילו הדין התייחס לכלל בעלי מדיניות חבר העמים, בשקר יסודם ואין להם כל בסיס. בתגובהו לתלונה ציטט הרוב אלחרור קטע ממסמך שפורסם על ידי המכון הישראלי לדמוקרטיה – כאשר: "זאת חנין, המדען הראשי של משרד הקליטה פילה את אוכלוסייה יצאי בריה" משבער שאינם יהודים. לדבריו יש לחלק את העולים לשולש קבוצות עיקריות... הקבוצה השלישית 60-80 אלף נפש מתאפיינת בזיקה חלהה ליהדות והשולטים הקיצוניים שלה אף מפתחים דפוסים אנטציוניים ופעמים אף אנטישמיים". על כן תוהה הרוב בתגובהו, האם נתען כלפי המכון הישראלי לדמוקרטיה בעקבות דברים אלה, כי הוא "גנוע בהסתה חמורה לגוענות"?

12. הרוב אלחרור דוחה את טענה המתלוננים לפיה הדין כפר בזכותם של בעלי מדיניות חבר העמים לעלות למדינת ישראל והטעים, כי הבעת עמדה לגבי נסוח חוק השבות הרצוי מבחינת הרבנות הראשית אינה מגעת לכדי כפירה חילילתה בזכותם של בעלי חבר העמים לעלות לישראל. לדבריו, סוגיות היקף תחולתו של חוק השבות נתונה במקור של חילוקי דעתות בחברה הישראלית ולהשאפתו של הדין, היקף תחולתו הרחב של החוק, בנוסחו הנוכחי, נושא בחוכו תוכאות קשות ומוביל לפגיעה של ממש בזהותה היהודית של המדינה.

13. אשר לטענה, לפיה הדין הנחה את הדינאים העוטקים בגירוש, שלא לעסוק בגירוש בתפוצות וכן שלא להכיר בגירום של אלו אשר עברו גירוש בכתי הדין הממלכתיים בגירוש, הטיעים הרוב אלחרור, כי ביקורת פנימית על דין בכתי הדין לגירוש ואמרה הלכתית, לפיה יש לבדוק אחר גירוש היא ביקורת מקצועית הלכתית אשר מחובטו של הרוב לומר אותה, אם הוא רואה זאת לנכון.

14. בסיום תגובתו ציין הרוב אלחרור, כי עסקנן בתקופה בחריות אשר מטבח הדברים מהוווה חMRIץ עבור גורמים שונים בעלי עניין, להעלות תלונות חדשות שחר, מתוך כוונה שלאו ישנותו אותם במערכת הבדיקות. לדבריו, לא ניתן להתעלם מהעובדה שעל רקע חילוקי הדעות בחברה הישראלית בסוגיות של דת ומדינה, הרבנות הראשית כביתו המובהק ביותר ליהדות האורתודוקסית, עשויה למצוא עצמה, לעיתים קרובות, כמושא לחיצי ביקורת מכיוונים שונים שרק מתעצמים בתקופה זו של בחריות.

מסקנות והחלטה

15. כב' הרוב יצחק יוסף מכחן כדין בבית הדין הרבני הגדול, וזאת בנוסף לכהונתו כרב ראשי לישראל, ולפיכך סמכות הביקורת על ה temptation בנוום שנשא במהלך כנס הרבני השנתי של המדרש הספרדי, נתונה לנכיבות. אשר על כן, אפנה לדון בטענות לגופו של עניין.

16. אפתח בהנחיית הדיין את הדיינים העוסקים בגירוש, שלא לעסוק בגירוש בתפוצות ושלא להזכיר בגירום של אלו אשר עברו גירוש בכתי הדיין הממלכתיים לגירוש. ככל שמדובר "ביקורת פנימית על דיין בכתי הדיין לגירוש ואמירה הلقחית", כי יש לבדוק אחר גירושו" כפי שהטעים הדיין בתגובהו לתלונה, מן הרואיו הוא כי דברים אלה יאמרו בפורום המתאים לכך וספק אםכנס הרובנים השנתי של המדרש הספרדי הוא ראוי להשמעת ביקורת או בדברים מעין אלה.

17. ולעزم התלונה. לא אחת ציין הדיין בתגובהו לתלונה, כי האמירות המיוחסות לו בטלונה נוגעות לסוגייה ה"נתונה במקודם חילוקי דעתות בחברה הישראלית" ואשר "נמצאת בסדר היום הציבורי של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית". אין ספק, אפוא, כי האמירות המיוחסות הדיין זה בנגדו גמור לאמור בסעיף 18 לכללי אתיקה לדיניים, התשס"ה-2008 הקובלע, כי "דיין מונע מהביע בפומבי דעתה בעניין שאנו משפטיע עיקרו והשנייה בחלוקת ציבורית".

18. בתגובהו לתלונה אישר הדיין, כי הוא אכן התבטה באומרו: "קומוניסטים, עוניים את הדת, שונאי דת"; "מסות של גויים גמורים"; "הולכים בימי ראשון לכנסייה, הולכים למונר" כמיוחס לו בטלונה. לא ברור לאלו מזיניות אחרות שאין מדיניות חבר העמים התקoonן הדיין באומרו "קומוניסטים" וניתן אפוא, להבין ללייבם של המתלוננים, אשר חשים עלבון למשמעות דבריהם אלו. נציין, כי קראנו את הودעת ההבהרה אשר פורסמה על ידי מערך הדוברות של הרובנות הראשית (אשר הובאה בסעיף 10 לעיל), ויש לה策 על כך שאות דברי ההבהרה הללו לא אמר הדיין בכנס הרובנים עצמו, וזאת במקום השתלחותו הציבור של אוצר היישוב של אוצר היישוב, אשר עלו אליה חוק.

19. כפי שהטעים כב' הנשיא אהרן ברק בכב"ץ 732/84 ח'כ' יאיר צבן נגד הרשות לענייני דתות פ"ד מ (4), 141, בעמ' 153, (1986) (להלן: עניין צבן), כי:

"הצורך להבטיח את אמון הציבור ברשות השופטת הוא צורך נמשך ... צורך וזה אינו מתקדם אך בפועלו של השופט על כס המשפט. הוא משתרע על מכלול התנהגותו של השופט, בבית המשפט ומהוצאה לו ... התנהגות, המותרת לכל אורך, עשוי שתהאה אסורה על השופט, שכן יש בה כדי לפגום באמון הציבור במערכת השיפוט ... אמון הציבור, מطبع מהותו, אינו נבחן על פי תחומיו הסובייקטיבית של השופט, כי הדבר פועל בהגינות. אמון הציבור נבחן על ידי השופט על פי אמות מידת אובייקטיביות. אין זה מספיק, שהשופט עצמו סבור ומשוכנע כי פועל באופן עצמאי ולא נטייה. עליו להיות משוכנע, כי אותן עצמאות, הגינות וחוסר נטייה הן מראית פנוי הדברים. הגינות צריכה לא רק להיעשות אלא גם להיראות.

... עקרונותasis היסוד החלים לעניין שופטים הם הchlaim גם לעניין דיניים. אכן הדיין כמו השופט הוא חלק מהרשota השיפוטית. ... אכן, תנאי מוקדם להיות אדם דיין יהיה רב, אך מכאן לא נובע, כי כל פעילות המותרת לרוב מותרת גם הדיין. משנתמנה אדם להיות דיין, עליו לקבל על עצמו את המגבילות שהודיעו

מיטילה עליו. עליו להימנע מכל אזהן פועלות שהדיינות אוסרת עליו, גם אם הרכבות מתירה זאת". (ההריגשות אין במקור-א.ש.).

וזור ראי להביא מדברי הנציב לשעבר, כב' השופט אליעזר גולדברג, כי:

"משנתמנה רב בישראל לדין על-פי חוק הדיינים, התשט"ו-1955, הריהו נושא שני כתירים: כתר הרכבות וכתר הדיינות. מורה הוראה בענייני דת ורועה רוחני - בכתרו האחד, בבחינת יהודותם את תוכי האלהים ואת תורתיהם (שמות, יח, טז), ופוסק 'בין איש ובין רעה' (שם) - בכתרו השני. ולא על הגדרת החקידים באתי לעמוד אלא על הבדיקה שבמהות. שיקיר כוחה של הרכבות בסמכותה המוסרית ועל מי שבא לדרש אלוהים', ואילו סמכותם של הדיינים בירושם על מדין לא ברצונם של המתדיינים היא תלואה, אלא נכפת היא במסגרת המערכת השיפוטית שקבעה לה החוק. בתחום זה מלאים הדיינים את התפקיד שלהם' על שלל דעותיו והש>((יפות)).
הבדיקה זו בין שני החקידים היא שמציבה סיג למעורבות הפלילית של הדיין. דין (כמוهو שופט), המערב עצמו בחיים הפליליים, לא רק שהוא פוגע בדיםי של מערכת השיפוט בענייני הציבור כמערכת בלתי תלואה, אלא שהוא גם פוגע בעקרון היסוד של הפרדת הרשות בין הרשות השופטת ליתר רשותות המדינה".

והוא הדין בכל פעילות שניהוה פוליטי או מפלגי נכרך בה ואשר מצויה בחלוקת ציבורית.

לדאכוננו, אין זו הפעם הראשונה בה מתחבطة הדיין הרב יצחק יוסף באופן שאינו לדין בכלל ולדין בבית הדיין הרבני הגדול בפרט. בשנת 2017, בחרנו תלונה לפניה הדיין, אשר כיהן באותה שנה כנשיא בית הדיין הרבני הגדול, התבטא באופן שאינו ראוי ובגלל גונו פוליטי, תוך שהתעורר במהלך בחירות לרוב עיר (תלונה בתיק מס' 301/17). גם בתגובהו לתלונה ההיא ניסה הדיין לטעון, כי התערבותו למען בחירת רוב העיר, נעשתה: "בתוקף תפקידו כרב ראשי לישראל והראשון לציון", וכי "הדבר מצוי בגדרי סמכותו הטבעה של הרוב הראשי לישראל".
בהחלטה הנציב מיום 7.8.17, נדחה מכל וכל הסכימו זה של הדיין, ונקבע, בין היתר, כי "מדובר בתהערבות גלויה בהליך בחירה, בפעולות שתדרנות ובפעולות אקטיבית פסולה למען בחירתו של מועמד לכהונת רוב עיר. פעילות זו חריגה מן המקובל גם בהתחשב ב'כוכבו הכלול'"
של כב' הנשיא דאו, הרב יצחק יוסף.

לא זו בלבד, אלא כבר בשנת 2015 הגישה התנועה למען אי-יות השלטון בישראל עתירה נגד הדיין, לוועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-20. לאחר שכב' השופט סלים ג'זבראן, בכהנו כיושב ראש ועדת הבחירות המרכזית, בחרנו את טענה "שני הכוכבים" של הדיין, הוא קבע בהחלטה מיום 3.3.2015, כי "חזקת על המשיב 1 [הدين] - א.ש]. כי עתה – כאשר הדיין ברור – ימנע מלהשתת דברי תעモלה", וכן "חזקת על המשיב 1 כי במהלך ביקורו בעיר, לא ישא דברי

חומרה, שעתה אין עוד עוררין כי הם אסורים עליו לפִי חוק". עוד הוסיף כב' השופט, כי "מפה את כבודו של המשיב ¹, והשפיעו הרבה שאינה מוטלת בספק על ציבור זה, שומה עליו שלא לקיים העמולת בחירות. וכך לשמר ולחזק את אמונה של ציבור זה, והציבור בכללתו, בנייטראליות ובהעדר מעורבות פוליטית של בכירים כדוגמתו". כב' השופט ג'יבראן הדגיש, כי: "לענין התבטאותיו של המשיב ¹ [הדין-א.ש.], סבורני – עם כל הכאב – כי הן בוגר העמולת בחירות על פי מבחן הדומיננטי... הרכיב הדומיננטי של התבטאות זו היא השפעה על הבוחרים שלא להציג לדמיונו של الآخرן [מפלגת יהוד' בראשות אלiji יש – א.ש.]. וכך שקבע כב' השופט ברק בענין צבן, כי: "כשם ששופט אסור בפעולות פוליטית בכלל ומתן עצות פוליטיות לגופים פוליטיים בפרט, כך גם הדין אסור בכך. פעילות פוליטית של דין פוגעת באמון הציבור בדיונות, אך לא רק בה, היא פוגעת באמון הציבור ברשות השופטת כולה, שהדיינות היא חלק منها".

22. הן בשנת 2015, (בהחלטה כב' השופט סלים ג'יבראן), והן בשנת 2017 (בהחלטה הנציב דואז) נקבע כי גם רב אשר חובש שני כובעים, כובע הרכנות וכובע הדיינות, חלים עליו כל הסיגים הנוגעים לשופט ודין, ואין הוא יכול "להסתתר", תחת האצללה של כהונתו גם בתפקיד רבני. דין, המערב עצמו בחיים הפוליטיים, לא רק שהוא פוגע בדימויו של מערכת השיפוט עניין הציבור כמערכת בלתי תלויה, אלא שהוא גם פוגע בעקרון היסוד של הפרדת הרשות בין הרשות השופטת ליתר רשותות המדינה. נראה בעליל, כי התבטאותיו הפוגעניות והפוליטיות של הדין כלפי הציבור העולים מכוח חוק השבות, הן מיותרות ובلتיה ראויות בלבד המעתה, והיות שהדברים נאמרו על ידי מי שהוא דין, יש בהם כדי לכוסם באמון הציבור בנייטראליות של מערכת בתי הדין, מהוות חלק בלתי נפרד מערכות המשפט הישראלית.

19. למורת אזהרות חוזרות ונשנות שניתנו לדין, כמפורט לעיל, נראה כי הוא ממן לקבל על עצמו את כללי האתיקה לדינים במלואם, וממשיך להתבטא בפומבי באופן שאינו ראוי ואין תואם את תפקידו כדין, תוך שהוא מעלה שוב ושוב את הטענה לכפילות תקין כרב וכדין. זאת, למורת שטענו זו לא התקבלה ונחתה בהחלטה שיפוטית, שוב ושוב. יש להזכיר על כן, שמדובר כאשר אנו נתונים בתקופת בחירות, נהג הדין להתעלם באופן מוגן מהביקורת החריפה שנמתחה עליו יותר מפעם אחת והוא שב ומתחטא בצורה שלא ניתן לפרש, אלא כהתבטאות בלתי ראויים ובلتיה תקינה; שאינה אלא נקיטת עמדה בסוגיה החשובה הנמצאת בלב מחלוקת ציבורית.

20. כאשר מדובר בדיין שפעם אחר פעם כשל בלשונו והתבטא באופן שאינו ראוי ותוֹך בחירגה מסמכותו, לא ניתן להסתפק, לטעמי, בקיעה, כי מדובר בתלונה מוצדקת. בהתאם לסעיף 22 (ד) לחוק נציב תלונות הציבור על שופטים, התשס"ב-2002, במקומות בו: "העליה בירור התלונה חשש לעבירה ממשעתית יביא הנציב את העניין לידיות השר והנשיא וראשי הוא להמליץ לש

על הגשת קובלנה לבית הדין המשמעתי", ובהתאם להוראות סעיף 21 (א) לחוק הדיניים, החתשטו-ו-1955: "שר, בהתייעצות עם נשיא בית הדין הרבני הגדול, רשאי להגיש לבית הדין המשמעתי קובלנה על דין".

21. לאור האמור, התלונה נמצאה מוצדקת וננו ממליצים בפני השר לענייני דתות להעמיד את הדין לדין משמעתי בגין הטענות וה捏נות בקשרים בעלי נופך וגון פוליטי, אשר נמצאים בלבם של מחלוקת ציבורית.

אבי שם
נציג תלונות הציבור על שופטים

העתק: המתלוננים
 כב' הדין הרב יצחק יוסף, הראשון לציון ונשיא הרבנות הראשית, ביה"ד הרבני הגדול
 כב' הרב דוד לאו, נשיא בית הדין הרבני הגדול
 מר יצחק וקנין, השר לענייני דתות
 מר אמר אוחנה, שר המשפטים
 השר יובל שטייניץ - יושב ראש הוועדה לבחירת דין
 כב' אב"ד (בדימוס) הרב דוד מלכא, מנהל בתי הדין הרבניים